

Hotspot

Kennemerstrand te IJmuiden, van strandvlakte naar een soortenrijkdom om je vingers bij af te likken

Op zoek naar Dwergbloem.

Het “Kennemerstrand” dankt zijn bestaan aan de verlenging van de pieren bij IJmuiden in 1960. De zuidwestelijke stroming zette zand af en het strand werd steeds breder. Later ontstonden pioniersduintjes met bv. Zeewolfsmelk (*Euphorbia paralias*) en Biestarwegras (*Elymus farctus*); het gebied verruigde. Plannen om het Kennemerstrand te ‘ontwikkelen’ resulteerden in een jachthaven, een boulevard met hotels en een gegraven plas, het ‘Kennemermeer’ voor recreatieve doeleinden. Bij het uitgraven van het Kennemermeer is een kunstmatige duinenrij ontstaan aan de westkant, waardoor aan de oost- en zuidkant een besloten gebied ontstond voor pioniers onder de planten.

De belangrijkste pionierssoort is wel de Groenknolorchis (*Liparis loeselii*) waardoor het gebied de Natura-2000-status kreeg. Van de Groenknolorchis werden er in 2019 maar liefst 25.000 exemplaren geteld, in 2022 waren dat er nog maar 425. De beheerders gingen in 2014 uit hun dak toen ze de Honingorchis (*Hemimium monorchis*) vonden. Op het hoogtepunt in 2020 waren dat er meer dan 5.000. Dat aantal gaat wel achteruit door verruiging.

In het voorjaar zien de duintjes rood van het Kandelaaertje (*Saxifraga tridactylites*). In de zomer is het wit van de Parnassia (*Parnassia palustris*), Geelhartje (*Linum catharticum*) en daartussen vele Moeraswespenorchissen (*Epipactis palustris*). Vooral aan de noordkant kleuren de velden geel van de Grote ratelaars (*Rhinanthus angustifolius*), waar hier en daar Kleine ratelaars (*Rhinanthus minor*) tussen staan. In het midden aan de oostkant van de plas is een heivlinderduin gecreëerd waar ik de drie soorten Duizendguldenkruid bij elkaar heb zien staan.

Teer guichelheil breidt zich al meer uit.

Honingorchis in bloei.

Wat eens een strandvlakte was, is nu een plantenedorado.

Om deze bijzondere natuur in stand te houden wordt een deel van de afgescheiden strandvlakte rond het Kennemermeer sinds 2006 beheerd door natuurwerkgroep “Vrienden van het Kennemerstrand”. Dat beheer richt zich vooral op het tegengaan van overwoekering door Duindoorn (*Hippophae rhamnoides*) en Kruiplwilg (*Salix repens*).

Bijzondere planten onder de voet gelopen

Ik, als leek, heb waarschijnlijk meerdere keren over zeldzame planten gelopen, en nog steeds, want sommige planten staan gewoon op de paden. Of ze zijn zo klein dat je ze over het hoofd ziet, zoals Dwergbloem (*Centunculus minimus*), Vlozegge (*Carex pulicaris*), Armbloemige waterbies (*Eleocharis quinqueflora*), Teer guichelheil (*Anagallis tenella*), Bonte paardenstaart (*Equisetum variegatum*) en Melkkruid (*Glaux maritima*).

Voor een relatief jong gebied valt er heel wat te bewonderen. Het gebied is vrij toegankelijk, betaald parkeren op de parkeerplaats.

Tekst en foto's: Alie van Nijendaal-Postma